

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи економічної теорії»

рівень вищої освіти	перший(бакалаврський)
Спеціальність	051 Економіка
назва освітньої програми	Економіка та бізнес-аналітика
Статус	Обов'язкова

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 051 Економіка, освітня програма «Економіка та бізнес-аналітика».

Розробники:

_____ О.О. Волошина, канд. екон. наук, доцент

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми (лише для обов'язкових дисциплін):

Керівник групи забезпечення освітньої програми «Економіка»:

_____ Н.Ю. Рекова, д-р екон. наук, професор

В.о. завідувача кафедри:

_____ І.П. Фоміченко, канд. екон. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту

протокол № ____ від _____

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є.В. Мироненко, д-р. техн. наук, професор

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Сучасна економіка – це особлива сфера життєдіяльності людини й суспільства, яка має свої об'єктивні закони і невирішені проблеми. Відтак і наука, яка вивчає поведінку господарюючих суб'єктів на різних рівнях економічної системи (сім'ї, фірми, держави), мотиви та фактори прийняття ними рішень є необхідною для всіх верств суспільства. Вирішальною роллю економіки у суспільних процесах економічна теорія висунута у центр усієї системи економічних та суспільних наук.

1.2. *Метою* викладання навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» є отримання майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю

1.3. Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Економічна теорія» є набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей та пріоритетів економічної політики.

1.4. Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін «Світова історія», «Економічна географія», «Математика».

1.5. Мова викладання: українська.

1.6. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 150 годин / 5 кредитів, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 30 годин, практичні (семінарські) – 30 годин, самостійна робота студентів – 90 годин.
- денна прискорена форма навчання: лекції – 15 годин, практичні (семінарські) – 15 годин, самостійна робота студентів – 120 годин.
- Заочна форма навчання: лекції – 8 годин, практичні (семінарські) – 4 годин, самостійна робота студентів – 138 годин.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

- студент здатний демонструвати знання щодо стратегічних тенденцій еволюції соціально-економічних систем;
  - студент здатний демонструвати знання щодо особливостей розвитку та становлення економічних відносин між людьми у процесі господарської діяльності;
  - студент здатний демонструвати знання щодо функціонування економічних законів, які управляють виробництвом, розподілом, обміном і споживанням життєвих благ у різних економічних системах;
  - студент здатний демонструвати знання щодо механізму дії і використання економічних законів на макро- і мікрорівнях для досягнення максимального соціально-економічного ефекту;
  - студент здатний аналізувати взаємодію економічних суб'єктів у процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах;
  - студент здатний застосовувати діалектичні методи економічного аналізу при дослідженні елементів ринкового механізму;
  - студент здатний обґрунтовувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності;
  - студент здатний аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фіскальної політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки.
- в афективній сфері:**
- студент здатний брати участь у колективному обговоренні;
  - студент здатний до критики та самокритики під час дискусії;
  - студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії.

у психомоторній сфері:

- студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії;
- студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання;
- студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії;
- студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Тема	Зміст програмного результату навчання
1	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо основних етапів розвитку

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<p>економічної теорії;</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо основних функцій економічної теорії; • студент здатний надавати характеристику основним підходам до класифікації економічних систем; • студент здатний демонструвати знання в області методичних підходів пізнання соціально-економічних процесів; • студент здатний демонструвати знання в області проблеми ефективності використання ресурсів. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.
2	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний наводити характеристику натурального та товарного виробництва; • студент здатний здійснювати оцінку факторів впливу зовнішнього середовища на ти товарного виробництва; • студент здатний демонструвати знання щодо поняття величини вартості товару та факторів, які її визначають; • студент здатний проводити порівняльний аналіз капіталістичного та соціалізованого товарного виробництва ; • студент здатний давати характеристику трудовій, маржиналістській та неокласичній теорії вартості ; • студент здатний використовувати на практиці всі функції менеджменту; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-

Тема	Зміст програмного результату навчання
3	<p>економічної проблематики.</p> <p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо поняття категорії «гроші» та її еволюції; • студент здатний демонструвати знання щодо основних функцій грошей; • студент здатний демонструвати знання щодо характеристики грошової системи та її елементів; • студент здатний демонструвати знання щодо основних типів золотого стандарту та їх характеристики; • студент здатний аналізувати об'єктивні закономірності функціонування сучасних паперово-грошових систем; • студент здатний демонструвати знання у сфері управління валютними курсами в умовах розвинутих країн, та країн, що розвиваються; • студент здатний характеризувати основні види грошових реформ. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.
4	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо поняття суті категорії «капітал»; • студент здатний демонструвати знання щодо принципів розподілу капіталу на постійний та змінний • студент здатний демонструвати знання щодо характеристики товару «робоча сила» та визначення його особливостей • студент здатний демонструвати знання щодо принципів розподілу робочого часу на необхідний та додатковий; • студент здатний оперувати отриманими знаннями для прийняття раціональних рішень в конкретних ситуаціях, які потребують інноваційного мислення; • студент здатний пояснити механізм формування додаткової вартості товару; • студент здатний пояснити різницю між абсолютною і відносною додатковою вартістю. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<p>обстоюванні власної позиції під час дискусії;</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.
5	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо особливостей аграрних відносин; • студент здатний здійснювати порівняльну характеристику феодальної земельної ренти та капіталістичної; • студент здатний демонструвати знання щодо поняття «абсолютна земельна рента» та принципів її визначення; • студент здатний демонструвати знання щодо визначення ціни земельної ділянки; • студент здатний оперувати отриманими знаннями для прийняття раціональних рішень в конкретних ситуаціях, які потребують інноваційного підходу; • студент здатний охарактеризувати особливості відтворення в аграрному секторі; • студент здатний охарактеризувати основні типи сільськогосподарських підприємств ; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.
6	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо визначення малого бізнесу в різних галузях народного господарства; • студент здатний демонструвати знання щодо поняття малого підприємства; • студент здатний розробляти стратегічні рішення щодо найбільш ефективного вкладення коштів; • студент здатний пояснити різницю між рентингом, лізингом, хайрингом ; • студент здатний розрахувати величину орендної плати складного майнового комплексу; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.
7	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний наводити порівняльну характеристику цінних паперів, таких, як акції та облігації ; • студент здатний демонструвати знання щодо процесу організації акціонерного товариства; • студент здатний демонструвати знання щодо механізму проведення акціонерних зборів; • студент здатний проводити порівняльний аналіз акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю • студент здатний давати характеристику робочій акціонерній вартості, визначати її переваги та недоліки; • студент здатний охарактеризувати офшорні зони, визначати їх переваги та недоліки ; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.
8	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний наводити характеристику основних видів витрат виробництва; • студент здатний здійснювати оцінку норми та маси прибутку на підприємстві ; • студент здатний демонструвати знання щодо поняття величини прибутку та факторів, які її визначають; • студент здатний проводити порівняльний аналіз основного та обігового капіталу;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • студент здатний давати характеристику міжгалузевий та внутрігалузевій конкуренції; • студент здатний розраховувати норму та масу прибутку; <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; <p>студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.</p>
9	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний наводити порівняльну характеристику чистих та додаткових витрат обігу; • студент здатний демонструвати знання щодо процесу відокремлення торговельного капіталу; • студент здатний демонструвати знання щодо механізму формування торговельного прибутку; • студент здатний проводити порівняльний аналіз механізму формування прибутку у промисловості і в торгівлі; • студент здатний давати характеристику запозиченому капіталу; • студент здатний охарактеризувати процес формування прибутку комерційного банку. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; <p>студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.</p>
10	<p><i>У когнітивній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний наводити порівняльну характеристику простого та поширеного відтворення; • студент здатний демонструвати знання щодо процесу функціонування простого і поширеного відтворення;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо умов реалізації суспільного продукту в умовах простого відтворення; • студент здатний демонструвати знання щодо розподілу суспільного продукту на перший і другий підрозділ • студент здатний демонструвати знання щодо умов реалізації суспільного продукту в умовах поширеного відтворення. <p><i>в афективній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. <p><i>у психомоторній сфері:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; <p>студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики.</p>

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1. Загальні основи економічного розвитку суспільства						
1.	Фактори суспільного виробництва і ефективність їх використання	15	3	3		9
2.	Товарна організація виробництва	15	3	3		9
3.	Розвиток грошової форми вартості	15	3	3		9
4.	Капітал та його властивості	15	3	3		9
5.	Аграрні відносини та їх особливості	15	3	3		9
Змістовий модуль 2. Підприємство і підприємництво						
6.	Малий бізнес у ринковій економіці		3	3		9
7.	Акціонерні товариства	15	3	3		9
8.	Витрати виробництва і прибуток	15	3	3		9
9.	Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу	15	3	3		9
10.	Форми суспільного продукту в процесі відтворення	15	3	3		9
Усього годин		150	30	30		90

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.1 Тематика практичних занять

№ з/п	Тема заняття
1.	Заняття 1. Вхідний контроль
2.	Заняття 2. Тема 1. Фактори суспільного виробництва і ефективність їх використання 1 Марксистська класифікація факторів суспільного виробництва 2 Сучасні економісти про класифікацію економічних ресурсів 3 Суспільний продукт та його структура 4 Проблема ефективності використання ресурсів
3.	Заняття 3. Тема 2. Товарна організація виробництва 1 Характеристика натурального господарства 2 Основні риси товарного виробництва та його історичні типи 3 Товар та його властивості. Теорії вартості 4 Величина вартості товару та фактори, які її визначають
4.	Заняття 4,5. Тема 3. Розвиток грошової форми вартості 1 Виникнення, сутність і функції грошей. 2 Характеристика грошової системи. Елементи грошової системи. 3 Системи металевого обігу. Закон Грешема. 4 Загальна характеристика золотого стандарту. Види золотого стандарту. 5 Демонетизація золота і виникнення паперово-грошових систем. Дискусія про повернення до золотого стандарту. 6 Характеристика сучасних паперово-грошових систем. Методи визначення та регулювання валютних курсів. 7 Види грошових реформ. Методи стабілізації валют
5.	Заняття 6. Тема 4. Капітал та його властивості 1 Товар робоча сила і його властивості. 2 Економічна природа капіталу, його властивості. 3 Теорія капіталістичної експлуатації К. Маркса. 4 Норма і маса додаткової вартості, способи її збільшення
6.	Заняття 7. Контрольна робота за модулем 1.
7.	Заняття 8. Тема 6. Малий бізнес у ринковій економіці 1 Необхідність, сутність і структура малого бізнесу 2 Функції малого бізнесу в ринковій економіці. Переваги і недоліки малих підприємств 3 Франшиза як організаційна форма в бізнесі. Види франшиз 4 Державна підтримка малого бізнесу
8.	Заняття 9,10. Тема 7. Акціонерні товариства 1 Акції й облігації 2 Генезис і функції акціонерної власності. Засновники акціонерних товариств. Формування статутного капіталу. Проспект емісії 3 Структура корпорації і управління нею. Акціонерна форма контролю підприємств – «система участі» 4 Переваги і недоліки корпорацій 5 Типи корпорацій 6 Робоча акціонерна власність. «Дилема інсайдерів» 7 Злиття і поглинання. Типи злитті 8 Офшорні компанії і зони, їхні переваги
9.	Заняття 11. Тема 8. Витрати виробництва і прибуток 1 Витрати виробництва і прибуток 2 Норма прибутку і фактори, що на неї впливають 3 Міжгалузєва конкуренція й утворення середньої норми прибутку
10.	Заняття 12,13. Тема 9. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу 1 Сутність і роль сфери обігу, необхідність її відокремлення 2 Особливості торговельного капіталу. Джерело торговельного прибутку. Витрати обігу, їхні види і динаміка 3 Сутність і особливості позичкового капіталу. Джерела тимчасово вільних коштів 4 Функції позичкового капіталу. Позичковий відсоток. Границі коливання норми позичкового відсотка і фактори, що на неї впливають 5 Роль кредиту в розвитку виробництва. Види кредиту. Кредитні інструменти
11.	Заняття 14. Тема 10. Форми суспільного продукту в процесі відтворення

	1 Суспільне відтворення. Сутність проблеми реалізації суспільного продукту 2 Умови реалізації суспільного продукту в процесі простого відтворення 3 Умови реалізації суспільного продукту в процесі розширеного відтворення
12.	Заняття 15. Контрольна робота за модулем 2.

Перелік індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1.	Тема Основні економічні проблеми країн з трансформаційною економікою	Індивідуальне завдання є комплексним і передбачає: 1) підготовку реферативних матеріалів; 2) розробку управлінського рішення; 3) презентацію отриманих результатів.

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1 Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	10	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
2.	Індивідуальне завдання №1	30	Студент здатний здійснити обґрунтування проблемних завдань економічної теорії
3.	Модульна контрольна робота	20	Студент виконав тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1
4.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	10	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
5.	Колоквіум	30	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент виконав тестові та розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.2 Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом безпосередньо на іспиті	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен (залік)	60	Студент виконав аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3 Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<ul style="list-style-type: none"> • студент здатний демонструвати знання щодо стратегічних тенденцій еволюції соціально-економічних систем; • студент здатний демонструвати знання щодо особливостей розвитку та становлення економічних відносин між людьми у процесі господарської діяльності; • студент здатний демонструвати знання щодо функціонування економічних законів, які управляють виробництвом, розподілом, обміном і споживанням життєвих благ у різних економічних системах; • студент здатний демонструвати знання щодо механізму дії і використання економічних законів на макро- і мікрорівнях для досягнення максимального соціально-економічного ефекту; • студент здатний аналізувати взаємодію економічних суб'єктів у процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах; • студент здатний застосовувати діалектичні методи економічного аналізу при дослідженні елементів ринкового механізму; • студент здатний обґрунтовувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності; <p>студент здатний аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фіскальної політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки</p>	<p>75-89% - засвоєно більше 90% матеріалу; студент обізнаний у теоретичному матеріалі, володіє поняттями та пояснювальним апаратом дисципліни, в змозі розв'язувати усі види типових та творчі нетипові задачі, здатний до оригінального творчого мислення, має навички комплексного оцінювання організаційних процесів, вміє самостійно працювати над навчальним матеріалом з використанням навчальних та наукових літературних джерел.</p> <p>60-74% - засвоєно більше 75% матеріалу; студент добре обізнаний у теоретичному матеріалі, добре володіє категоріальним та пояснювальним апаратом дисципліни, має навички розв'язання типових та нескладних нетипових задач, вміє самостійно працювати над навчальним матеріалом з використанням навчальних та наукових літературних джерел</p> <p>менше 60% - засвоєно більше 60% матеріалу; студент знайомий з основними поняттями дисципліни, має загальне уявлення про закономірності функціонування та розвитку інноваційно-орієнтованого підприємства, має навички розв'язання типових задач, вміє самостійно працювати над навчальним матеріалом з використанням навчальних літературних джерел;</p>
<p>Афективні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні; • студент здатний до критики та самокритики під час дискусії; • студент здатний до усного спілкування рідною мовою у процесі дискусії. 	<p>75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p>

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
	менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу
<p>Психомоторні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний формувати міжособові стосунки у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії; • студент здатний критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; • студент здатний працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії; • студент здатний працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної проблематики та менеджменту. 	<p>75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації</p> <p>60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації</p> <p>менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати пошук та опрацювання нормативно-правової бази підприємницької діяльності, виконувати індивідуальні завдання, проявляє ознаки академічної недобросовісності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і навичок міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації</p>

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	<ul style="list-style-type: none"> • фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та теоретичними положеннями; • оцінювання аргументованості звіту про розбір ситуаційних завдань; • оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none"> • письмовий звіт про виконання індивідуального завдання; • оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	<ul style="list-style-type: none"> • стандартизовані тести; • аналітично-розрахункові завдання; • ситуаційні завдання
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none"> • стандартизовані тести; • аналітично-розрахункові завдання; • ситуаційні завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

- 1 Воробьев, Е. М. Экономическая теория : учебное пособие / Е. М. Воробьев, А. А. Гриценко, М. Н. Ким. – Харьков : Фортуна-Пресс, 2000. – 411 с. – ISBN 966-7336-01-5.
- 2 Гаршина, О. К. Політична економія : курс лекцій / О. К. Гаршина. – Краматорськ : ДДМА, 2007. – Ч. 1. – 70 с.
- 4 Гаршина, О. К. Політична економія : курс лекцій / О. К. Гаршина. – Краматорськ : ДДМА, 2006. – Ч. 2. – 86 с. – ISBN 966-379-083-0.
- 5 Гаршина, О. К. Курс лекцій по дисциплине «Политическая экономия» для студентов экономических специальностей академии / О. К. Гаршина. – Краматорск : ДГМА, 2004. – Ч. 2. – 92 с. – ISBN 966-7851-59-1.
- 6 Гаршина, О. К. Практикум з політичної економії : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. К. Гаршина, В. А. Панков. – К. : Слово, 2005. – 208 с. – ISBN 966-8407-46-6.
- 7 Гаршина, О. К. Практикум по политической экономии : учебное пособие / О. К. Гаршина, В. А. Панков. – Краматорск : ДГМА, 2006. – 220 с. – ISBN 5-7763-1318-X.
- 8 Гаршина, О. К. Політична економія : методичний посібник до самостійної роботи студентів / О. К. Гаршина, В. С. Симонова. – Краматорськ : ДДМА, 2006. – 84 с. – ISBN 966-379-111-X.
- 9 Задоя, А. А. Основы экономической теории : учеб. пособие / А. А. Задоя, Ю. Е. Петруня. – М. : Рыбари, 2000. – 479 с. – ISBN 5 - 93763 - 001 - 7.
- 10 Корнейчук, Б. В. Микроэкономика : тесты и задачи / Б. В. Корнейчук, Л. Г. Симкина. – СПб : Питер, 2002. – 224 с. – ISBN 5-318-00778-3.
- 11 Курс экономической теории : учебник / под ред. М. Н. Чепурина, Е. А. Киселевой. – 5-е изд., перераб. и доп. – Киров : АСА, 2002. – 832 с. – ISBN 5-88186-417-4.
- 12 Мочерный, С. В. Основы экономической теории : учебник / С. В. Мочерный [и др.] ; под общ. ред С. В. Мочерного. – К. : Знання : КОО, 2000. – 607 с. – ISBN 966 - 620 - 031 - 7.
- 13 Мочерный, С. В. Політична економія : навчальний посібник / С. В. Мочерный. – К. : Знання-Прес, 2002. – 687 с. – ISBN 966-7767-32-9.
- 14 Новичков, А. В. Политическая экономия (наука об измерении) : курс лекций / А. В. Новичков. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Маркетинг, 2002. – 1000 с. – ISBN 5-94462-167-2.
- 15 Нуреев, Р. М. Курс микроэкономики : Учебник для вузов / Р. М. Нуреев. – 2-е изд., изм. – М. : НОРМА, 2004. – 576 с. – ISBN 5-89123-470-х.

16 Основи економічної теорії : політекономічний аспект : підручник / під. ред. Г. М. Климка. – К. : Вища школа, 2003. – 535 с. – ISBN 5-11-004720-097.

17 Симкина, Л. Г. Экономическая теория / Л. Г. Симкина. – 2-е изд. – СПб : Питер, 2006. – 384 с. – ISBN 5-469-01073-2.

18 Современная экономика : многоуровневое учебное пособие / под ред. О. Ю. Мамедова. – Ростов н/Д : изд-во Феникс ; М. : Зевс, 1999. – 672 с. – ISBN 5 - 222 - 00679 – 4.

19 Тарасевич, Л. С. Макроэкономика : учебник / Л. С. Тарасевич, П. И. Гребенников, А. И. Леуский. – М. : Юрайт-Издат, 2003. – 650 с. – ISBN 5 - 94879 - 032 - 0.

20 Чепурин, М. Н. Сборник задач по экономической теории : микроэкономика и макроэкономика / М. Н. Чепурин [и др.]. – Киров : АСА ; КОГУП Кировская областная типография, 2002. – 246 с. – ISBN 5-88186-424-7.

21 Экономика : учебник. / под ред А. С. Булатова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Юристъ, 2002. – 896 с. – ISBN 5-7975-0215-1.

22 Экономическая теория : задачи, логические схемы, методические материалы : учебник для вузов / под ред. А. И. Добрынина, Л. С. Тарасевича. : Учебник для вузов. – СПб : издательство «Питер», 1999. – 448 с. – ISBN 5-8046-0031-1.

24 Экономическая теория (политэкономия) : учебник / под общ. ред. акад. В. И. Видяпина, акад. Г. П. Журавлевой. – 4-е изд. – М. : ИНФРА-М, 2005. – 640 с. – ISBN 5-16-002453-0.

25 Экономическая теория / под ред. А. И. Добрынина, Л. С. Тарасевича. – СПб : СПбГУЭФ, Питер, 2006. – 544 с. – ISBN 5-8046-0037

6.3 Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
2. Інновації, управління змінами в організаціях, управління знаннями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bizbooks.com.ua/catalog/cat.php3?c=193&lang=1>
3. Інтелектуальна власність [Електронний ресурс]: наук.-практ. журн. – Режим доступу: <http://www.intelvlas.com.ua/>
4. <http://www.banker.com.ua> – Банківські новини
5. <http://www.business.ua> – журнал "Бизнес"
6. <http://www.expert.ua> – журнал " Эксперт–Украина"
7. <http://www.dsnews.com.ua> – газета "Деловая Столица"

8. <http://www.kommersant.ua> – газета "Коммерсант–Украина"
9. <http://www.companion.ua> – журнал "Компаньон"
10. <http://www.kontrakty.com.ua> – газета "Контракты"
11. <http://www.investgazeta.net> – "Украинская инвестиционная газета"
12. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua>